

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1185/13-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Mateřská škola logopedická, Ostrava-Poruba, U školky 1621, příspěvková organizace
Sídlo:	U Školky 1621, 708 00 Ostrava-Poruba
IČ:	64 628 141
Identifikátor:	600 026 906
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Vladimírou Dvořákovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	U Školky 1621, 708 00 Ostrava-Poruba
Termín inspekční činnosti:	29. – 31. květen 2013

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného mateřskou školou podle ustanovení §174 odst. 2 písm. b) školského zákona a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP“) s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola logopedická, Ostrava – Poruba, příspěvková organizace (dále „MŠ nebo škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny (dále „ŠJ“) a jejím zřizovatelem je Krajský úřad Moravskoslezského kraje. MŠ vznikla v roce 2011 sloučením dvou mateřských škol, běžné MŠ a MŠ logopedické. V současné době MŠ provozuje tři logopedické třídy a jednu běžnou třídu, ve které děti dokončují předškolní docházku. Dle sdělení ředitelky a výsledků přijímacího řízení pro školní rok 2013/2014 bude škola od září 2013 provozovat čtyři logopedické třídy.

Vzhledem k možnostem zařazení dětí, které mají podklady ze specializovaných pracovišť, je jich většina ve věku 4 let a starší. Ve školním roce 2012/2013 škola eviduje 43 dětí

se SVP a 15 dětí v běžné třídě. Celkem 20 dětí se vzdělává v posledním roce před nástupem do základní školy a 13 z nich má odloženou povinnou školní docházkou.

Nejvyšší povolený počet dětí v MŠ je dle údajů v rejstříku škol a školských zařízení, stanoven na 56 dětí a škola tento limit v době inspekce překročila na 58 přijatých dětí. Tím škola porušila ustanovení § 10 vyhlášky 73/2005 Sb. O vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Zájem veřejnosti o umístění dětí do této školy se ředitelce daří pokrýt a vyhovět žadatelům o umístění dítěte se SVP k předškolnímu vzdělávání. Provozní doba MŠ je stanovena na dobu od 6:00 do 16:30 hodin. Výše úplaty za předškolní vzdělávání (školné) činí 500,- Kč měsíčně.

Škola nyní užívá pouze jednu budovu, do které se nastěhovala v roce 2011 a postupně zde vytváří podmínky pro činnost speciální mateřské školy, je umístěna v oblasti panelové zástavby města a byla postavena pro účely předškolního vzdělávání v roce 1968 jako mateřská škola a jesle. Dostatek prostoru ve škole umožnil v přízemí vybudovat speciální třídu pro děti s autismem z projektu soukromého nadačního fondu. Vedle této třídy se nachází finská sauna se sprchami, která je dětmi využívána. Objekt školy se postupně revitalizuje (plastová okna, nové podlahy a topení), čímž se zkvalitnily provozní a materiální podmínky pro její působení. Prostorná školní zahrada je vybavená staršími herními prvky. Škola má vlastní prádelnu. Prostory MŠ jsou bezpečné a pravidelným úklidem je udržována jejich čistota. Dle finančních možností bylo postupně inovováno vybavení jedné (běžné) třídy dětským nábytkem. Moderní učební pomůcky a hračky jsou postupně doplňovány do všech tříd. Z rozhovoru s učitelkami vyplynulo, že od sloučení škol (2011) a příchodu nového vedení do budovy, zaznamenávají v této oblasti značný posun k lepšímu ve tvorbě prostředí tříd.

Pro zajištění stravování dětí i zaměstnanců má MŠ vynikající podmínky tím, že provozuje vlastní školní jídelnu, která je vybavena v souladu se současnými požadavky na hygienický provoz.

Personálně zajišťuje činnost MŠ 7 kvalifikovaných učitelek a 2 asistentky pedagoga. Jedna učitelka v běžné třídě MŠ zajišťuje pouze dopolední provoz třídy.

Vzdělávání dětí organizuje škola podle Školního vzdělávacího programu s názvem „Svět očima dětí“ (dále ŠVP), který ředitelka vydala v roce 2012, s platností na období 3 let. Vzdělávací obsah je členěn do integrovaných bloků motivovaných přírodou, významnými dny, tradicemi a svátky a má v dílčích aktivitách návaznost na organizování tradičních akcí pro rodiče s dětmi.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu ke školnímu vzdělávacímu programu

Inspekční komise při hodnocení hlavních výsledků vzdělávání vycházela z hospitací, pozorování organizace a podmínek vzdělávání, studia dokumentace školy a rozhovorů s ředitelkou školy a učitelkami.

Předškolní vzdělávání probíhalo podle ŠVP, který je rozpracován do třídních vzdělávacích programů. Vzdělávací nabídka v logopedických třídách dostatečně nediferencovala individuální a věkové předpoklady dětí, náročnost vzdělávání byla celkově na nižší úrovni, zejména pak pro starší děti a děti s odkladem povinné školní docházky. Celodenní průběh vzdělávání směřoval k organizačnímu rozdělení řízených činností od volné hry a zájmových činností dětí. Při organizování vzdělávání převažovaly frontální metodické

postupy a méně obvyklý byl průběh vzdělávání vedený s menšími skupinami dětí a tím se omezily příležitosti k prožitkovému učení prostřednictvím motivačního a obsahového prolínání vzdělávací nabídky. Podíl aktivizačních a prožitkových metod byl spíše nižší. Výsledkem byla také nižší soustředěnost mladších dětí. Podpora komunikačních dovedností byla nadprůměrná v oblasti foneticko-fonologické roviny řeči a ve spolupráci s klinickou logopedkou. Samozřejmostí je vedení logopedických sešitů u dětí

v logopedických třídách, se kterými pracují děti společně s učitelkami a rodiči. Učitelky se ve vedení individuální logopedické péče pravidelně střídají. V organizaci a plánování vzdělávání chybí kontinuita a organizace individuální logopedické péče (dále ILP) se začleněním skupinové logopedické péče do vzdělávání v rámci podpůrných opatření. Děti mají vypracovány individuální plány, jejichž forma je spíše formální.

V běžné třídě byla nabídka činností a metod pestřejší a podnětější, podpora komunikačních dovedností byla rozvíjena ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou a jejími lektorkami metody Elkonin-Davidov, která rozvíjí u dětí fonemické uvědomování.

Pedagogickou diagnostiku vedly učitelky všech tříd formou záznamů o dílčích výsledcích jednotlivých dětí. Forma záznamů nebyla dostatečně účinná z hlediska průběžného vyhodnocování výsledků vzdělávání dětí po dobu docházky do MŠ a dalšího využívání při plánování individuálního rozvoje dětí. Dle sdělení ředitelky hledají učitelky cestu ke zkvalitnění diagnostiky dětí.

Podpora rozvoje předmatematické gramotnosti se zaměřila na seznamování s čísly, počtem a geometrickými tvary. Předčtenářská gramotnost byla rozvíjena v oblasti sluchového vnímání, reprodukce textu, seznamování s grafickým záznamem slova a dokončování příběhu. V menší míře byly zastoupeny činnosti zaměřené na experimentování, hledání vlastního řešení a kooperativní činnosti. Aktivitu směřující k rozvoji sebereflexe dítěte (vedení k sebehodnocení, verbálnímu i neverbálnímu vyjádření probíhajících aktivit) nebyly doposud ve třídách zavedeny.

Nabídka vzdělávacích činností nebyla dostatečně motivovaná, realizovaná témata neprolínala s akcemi organizovanými mimo rámec každodenních činností (plánovaná divadelní představení, výlety, exkurze).

Pohybové aktivity byly pravidelnou součástí vzdělávacího programu. Jejich organizace podporovala nejen spontánní pohyb dětí, ale také cílenou pohybovou koordinaci. Z chování a projevů dětí bylo zřejmé, že jsou v prostředí školy spokojené a cítí se jistě a bezpečně. Atmosféra ve všech třídách byla pozitivní a přátelská. Učitelky i správní zaměstnankyně společně usilovaly o vytvoření vlídného, laskavého a otevřeného prostředí, které podporuje rozvoj osobní spokojenosti dětí. Během celého dne měly děti k dispozici tekutiny, pitný režim zvládaly samostatně. Celková organizace průběhu dne nebyla dostatečně pružná pro rozvoj samostatnosti dětí v sebeobslužných dovednostech, při osvojování hygienických návyků.

V organizaci dne docházelo k pravidelnému slučování tříd, a to v době ranního scházení od 6:00 do 7:00 a od 12 do 16:30 hodin. Odpoledne se spojují vždy dvě třídy v jednu, z toho ve 4. třídě byl tím opakovaně (59 procent z celkového počtu dnů provozovaných třídou ve školním roce 2012/2013) překračován nejvyšší povolený počet dětí, který je zde stanoven na 14 dětí. K docházce do 1. a 2. třídy (speciální logopedické třídy) bylo přijato 15 dětí, a tím byl povolený limit překročen o 1 dítě v každé třídě. Tím škola porušila ustanovení § 10 odst. 1 vyhlášky č. 147/2011 Sb., kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Mateřská škola informovala zákonné zástupce o svém školním vzdělávacím programu. Pravidelně jim poskytovala informace o akcích školy a aktuální vzdělávací nabídce

na nástěnkách v šatnách dětí a webových stránkách školy. K informování o výsledcích vzdělávání u jednotlivých dětí využívaly pedagogické pracovnice zejména každodenní osobní kontakt se zákonnými zástupci a prezentaci výsledků dětí na nástěnkách. MŠ zprostředkovává dětem návštěvy kulturních pořadů, pořádá výlety, zájmové dílny pro rodiče s dětmi, podílí se na společenských aktivitách. Využitím takových vnějších kontaktů obohacovala svou programovou nabídku. Při vznikajících vzdělávacích či výchovných problémech u jednotlivých dětí poskytovala MŠ zákonným zástupcům základní speciálně-pedagogickou poradenskou službu a doporučovala jim kontakt s odbornými pracovišti, např. s pedagogicko-psychologickou poradnou. Škola průběžně přijímala opatření pro zajištění bezpečnosti dětí ve škole, na školní zahradě i mimo prostory MŠ. Děti byly pravidelně a prokazatelným způsobem seznamovány s bezpečnostními a zdravotními riziky. V uplynulých třech letech nevykázala MŠ žádné závažnější dětské úrazy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

MŠ má stabilní personální předpoklady pro zajištění provozu školy a pedagogické činnosti. Pracují zde speciálně-pedagogicky kvalifikované učitelky, učitelka se středoškolskou kvalifikací a asistentka pedagoga ke dvěma dětem s autismem.

Ředitelka splňuje požadavky pro výkon své funkce, do níž byla jmenována na základě výsledků konkurzního řízení v roce 2012. Má dlouhodobé zkušenosti v oblasti řízení MŠ pro děti se SVP.

Kontrolní systém byl vyhodnocen jako spíše formální a není dostatečně efektivní směrem k vyhodnocování kvality poskytovaného vzdělávání a naplňování ŠVP. Zaměřoval se zejména na odborné speciální vzdělávání, avšak dostatečně nevyhodnocoval návaznost speciální logopedické péče s aplikací běžného vzdělávacího programu a podporu profesního rozvoje učitelek v oblasti předškolního vzdělávání. To vedlo ke stagnaci školy v poskytované nabídce vzdělávání ve speciálních třídách.

Finanční předpoklady školy byly posuzovány na základě výkonových a ekonomických ukazatelů za roky 2010 až 2012. Škole byly v hodnoceném období přiděleny finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a účelová neinvestiční dotace na rozvojový program. Dále škola hospodařila zejména s příspěvkem na provoz, účelovými neinvestičními dotacemi a investičním příspěvkem zřizovatele a s vlastními prostředky, vytvořenými v hlavní činnosti a dary.

Dotace ze státního rozpočtu činily v hodnoceném období v průměru 67 % z celkových ročních neinvestičních výdajů. Škola je použila především na platy a s nimi spojené zákonné odvody, ostatní osobní výdaje, učební pomůcky a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Škola obdržela v roce 2011 účelovou neinvestiční dotaci v rámci rozvojového programu vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy na „Posílení platové úrovně pedagogických pracovníků s vysokoškolským vzděláním, kteří splňují odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb.“. Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cílem programu.

Účelové neinvestiční dotace od zřizovatele škola použila na financování nákladů na stěhování školy, výměnu jídelních výtahů, odměnu, včetně odvodů ke dni učitelů a krytí odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku.

Vlastními prostředky v hlavní činnosti byla úplata za předškolní vzdělávání. Věcnými dary, které škola získala v roce 2012, byly hračky, knihy, materiál do výtvarné výchovy a i-Pady s obaly.

Na provozní výdaje zřizovatel poskytoval finanční prostředky v dostačující míře a jejich podíl včetně účelových dotací činil průměrně 23 % z celkových ročních neinvestičních výdajů. Budova je ve vlastnictví zřizovatele a škola byla svěřena do správy.

V roce 2012 škola získala od zřizovatele investiční dotaci na výměnu oken a vstupních dveří.

Závěry

MŠ vznikla k 1. 9. 2011 a vykonává činnost speciální mateřské školy a školní jídelny. V současné době není v souladu předmět její činnosti s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení tím, že provozuje také běžnou třídu bez speciálního zaměření, kterou organizace převzala při svém vzniku a děti zde dokončují předškolní docházku. Dle výsledků přijímacího řízení pro školní rok 2013/2014 bude škola od září 2013 provozovat čtyři logopedické třídy v souladu s předmětem své činnosti.

Z posouzení finanční situace vyplynulo, že finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, umožnily naplňování ŠVP a vedly k rozvoji materiálních podmínek. V rámci rekonstrukce objektu po sestěhování dvou budov do jedné v roce 2011, se zlepšily provozní podmínky školy a průběžně docházelo k inovacím ve vybavení MŠ. Podmínky se postupně stabilizují.

Rezervy, které vedly ke stagnaci kvality vzdělávání v MŠ zjistila inspekce v oblasti profesního rozvoje učitelů v problematice předškolního vzdělávání, dále pak v účinnosti kontrolních mechanismů.

Mateřská škola realizovala ŠVP, který vydala ředitelka školy 1. září 2012 pod názvem „Svět očima dětí“, který byl ve formálním souladu s RVP PV. Na jeho základě byly vytvořeny třídní plány, ve kterých není dostatečně propracována organizace vzdělávání v návaznosti na prolínání s individuální logopedickou péčí, mimořádnými dny a plánovanými akcemi školy.

Z předložené dokumentace MŠ a sledování průběhu vzdělávání inspekce zjistila, že organizování vzdělávání a výchovy zohledňovalo fyziologické potřeby dětí a uskutečňovalo se na základě plánovaného programu. Rezervy měla MŠ v podpoře aktivního přístupu dětí k učení, motivování vzdělávací nabídky a efektivitě organizování průběhu vzdělávání. Prostředí MŠ bylo bezpečné a škola průběžně přijímala opatření k minimalizaci rizik.

Zjištěné nedostatky, pro jejichž odstranění je nutné přijmout účinná opatření:

1. Škola v době inspekce vzdělávala 58 dětí, a tím překročila nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole, který je dle rejstříku škol a školských zařízení stanoven na 56 dětí.
2. Ve dvou speciálních třídách (1. a 2. třída) byl překročen povolený počet přijatých dětí (14) tím, že do nich škola přijala 15 dětí. K dalšímu zvyšování počtu dětí ve 4. třídě dochází pravidelným slučováním 3. a 4. třídy od 12 hodin. Tím škola porušila ustanovení § 10 odst. 1 vyhlášky č. 73/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Lhůta k přijetí opatření k odstranění nedostatků v bodech 1. a 2. je stanovena do 1. 9. 2013

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15. září 2013 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění nedostatků uvedených v bodě 1 a 2.

Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č. j. MSK 133490/2011 ze dne 27. 7. 2011, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, platné s účinností od 1. 9. 2011 – změna názvu a sídla organizace
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Moravskoslezského kraje č. j. MSK 87044/2012 ze dne 26. 6. 2012, ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, platné s účinností od 1. 9. 2012 – změna nejvyššího povoleného počtu dětí v mateřské škole a změna nejvyššího povoleného počtu stravovaných ve školském zařízení
3. Zřizovací listina příspěvkové organizace, čj. ZL/043/2001, platné úplné znění ke dni 14. 5. 2010
4. Jmenovací dekret ředitelky příspěvkové organizace Mateřská škola logopedická, Ostrava-Poruba, U Školky 1621 ze dne 26. 6. 2012
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Svět očima dětí*, s platností od 1. 9. 2012
6. Třídní vzdělávací programy na školní rok 2012/2013
7. Individuální vzdělávací programy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
8. Program prevence, bez uvedení termu platnosti
9. Školní matrika – ke dni inspekce
10. Záписы z pedagogických rad ze dne 27. 8. 2012, 31. 3. 2013, 7. 5. 2013

11. Zápis z informační schůzky se zákonnými zástupci dětí (seznámení se školním řádem) ze dne 12. 9. 2012
12. Třídní knihy – vedené ve školním roce 2011/2012 a 2012/2013
13. Kniha docházek vedená v 1. – 4. třídě, školní rok 2012/2013
14. Doklady o přijímání dětí ke vzdělávání, o průběhu vzdělávání a jeho ukončování (evidenční listy, rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání)
15. Školní řád, platný od 1. 9. 2012
16. Organizační řád školy, platný od 1. 9. 2012
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na období 2011/2012 a 2012/2013 a dlouhodobý plán, platný od 1. 9. 2011
18. Kritéria k přijímání dětí do mateřské školy, platná od 26. 2. 2013
19. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2011
20. Plán kontrolní a hospitační činnosti, bez uvedení data
21. Vlastní hodnocení za školní rok 2010 – 2011/2012, bez data
22. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2010 tisk ze dne 7. 3. 2011, k 31. 12. 2011 tisk ze dne 24. 2. 2012 a k 31. 12. 2012 tisk ze dne 31. 1. 2013
23. Tabulka č. 1 - Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2010 ze dne 26. 1. 2011, v roce 2011 ze dne 25. 1. 2012 a v roce 2012 ze dne 24. 1. 2013
24. Přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Sdělení závazných ukazatelů na rok 2010 čj. MSK 183690/2010 ze dne 3. 11. 2010
25. Přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Sdělení závazných ukazatelů na rok 2011 čj. MSK 209829/2011 ze dne 6. 12. 2011
26. Přípis Krajského úřadu Moravskoslezského kraje: Sdělení závazných ukazatelů na rok 2012 čj. MSK 161016/2012 ze dne 5. 12. 2012
27. Náklady a výnosy za rok 2010 tisk ze dne 7. 3. 2011, za rok 2011 tisk ze dne 24. 2. 2012 a za rok 2012 tisk ze dne 31. 1. 2013

Poučení

Podle ustanovení § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín, případně prostřednictvím datové schránky (*g7zais9*) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Novém Jičíně dne 28. června 2013

(razítko)

Mgr. Milena Kovačiková, školní inspektorka

Mgr. Jarmila Španihelová , školní inspektorka

Bc. Blanka Benčíčová, kontrolní pracovnice

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ostravě - Porubě dne

(razítko)

Mgr. Vladimíra Dvořáková, ředitelka mateřské školy

Připomínky ředitele školy

.....

Připomínky byly / nebyly podány.